

[Pernille Forchhammer]

om et konkret udspil i sagen, og i dag står vi altså med et lovforslag, der åbner mulighed for, at industriministeren kan dispensere fra loven, efter at Udenrigsudvalget har fået sagerne forelagt.

Socialdemokratiet støtter 100 pct. intentionerne bag lovforslaget, som de er beskrevet i den skriftlige fremsættelse. Til gengæld lægger vi afgørende vægt på, at dispensationen til Skamol kan gives, uden at der samtidig sker en svækkelse af Danmarks samlede politik over for Sydafrika. Denne politik er sidst formuleret i den køreplan for afvikling af de danske sanktioner, som et meget stort flertal inklusive regeringen vedtog i august 1991.

Vi ønsker altså ikke med denne dispensationsmulighed at undergrave køreplanen ved at lukke op for en mængde dispensationer. For os er Skamol et enestående tilfælde; virksomheden fik fra begyndelsen dispensation til at omstille produktionen ved at finde nye leverandører af stoffet vermiculit. Trods ihærdige anstrengelser er det ikke lykkedes for virksomheden, idet den vermiculit, som findes andre steder i verden, har et sundhedsfarligt asbestindhold, og på den baggrund og på baggrund af udviklingen i Sydafrika mener vi, at vi godt kan give denne dispensation, uden at den samlede tegning af sanktionspolitikken spoleles.

For at sikre, at denne dispensationsmulighed ikke ødelægger tegningen af Danmarks sanktionspolitik i øvrigt, mener Socialdemokratiet, at det er nødvendigt med en større kompetence til Udenrigsudvalget end den, der ligger i lovforslaget. Vi mener ikke, det er nok, at industriministeren skal forelægge sagerne for Udenrigsudvalget; vi mener, det vil være nødvendigt, at Udenrigsudvalget skal godkende dispensationerne. Men det forhold er vi naturligvis villige til at se på under udvalgsarbejdet, som vi også forstår helst skal gå hurtigt.

Det er godt, at lovforslaget ligger på bordet nu, og den endelige udformning må vi så finde frem til i udvalget.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Selv om det ikke er min ordførertale, jeg skal holde nu, kan jeg da straks bekendtgøre, at jeg støtter forslaget.

Men jeg synes nok, at den socialdemokratiske holdning til hele denne sag og den iver, hvormed den socialdemokratiske ordfører gør klart, at her er virkelig noget, man har gjort noget for, giver anledning til nogen eftertanke. Jeg forstår da udmærket, at man ønsker at løse et lille dansk problem. Det drejer sig om nogle danske arbejdspladser, en dansk virksomhed og et lille problem, og så kan man godt file et par hjørner af sine holdninger.

Jeg synes egentlig, det må give anledning til nogle overvejelser i Socialdemokratiet: om ikke også tiden var inde til at tænke på de sortes arbejdspladser i Sydafrika, og om ikke tiden var inde til at overveje, om en sydafrikansk politiker skal være fuldstændig ren for at kunne blive anerkendt. Jeg tænker på præsident de Klerk, som faktisk i dag er i en vældig knibe, fordi han er under pres fra et uhyggelig højre-ekstremistisk parti med større og større tilslutning. Ville det ikke tjene det sydafrikanske demokrati og apartheidafviklingen, hvis man mandede sig op til at lempe en lille smule på sin principielle holdning over for Sydafrika?

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg var lidt overrasket over starten på fru Pernille Forchhammers ordførertale, hvor den socialdemokratiske ordfører henviste til, at der var fremsat en begæring fra et flertal i Folketingets Udenrigsudvalg til ministeren om at fremsætte et lovforslag. Det er mig bekendt ikke sket. Men det kan da være, at jeg har sovet i timen, det kan også være, at det er sket uden om udvalget, og det må jeg da så spørge den socialdemokratiske ordfører om.

Men hvis udenrigsministeren er forvirret, kan man jo ikke bebrejde ham det. Det må jo være konklusionen: Når udvalget ikke selv kan finde ud af, hvilke opfordringer der egentlig kommer, kan man i hvert fald vanskeligt bebrejde ministeren det.

Men jeg vil egentlig spørge den socialdemokratiske ordfører: På hvilket grundlag er en sådan opfordring kommet? Mig bekendt foreligger der intet, som kan give udvalget grundlag for at tage stilling til en eventuel dispensation. Det ville da være interessant for mig at få at vide, hvilket grundlag vi i givet fald skulle have givet en sådan opfordring til ministeren på.